

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W., VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Karolina Ilkowska
Protokolant:	Angelika Kawka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 grudnia 2014 r. w W.

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński, zwrot nienależnie pobranego zasiłku chorobowego i macierzyńskiego

na skutek odwołania M. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 6 marca 2014 roku nr znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 6 marca 2014 roku nr znak: (...)w ten sposób, że przyznaje odwołującej się M. B. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 roku do 2 listopada 2013 roku oraz prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 3 listopada 2013 roku do 1 listopada 2014 roku, a także nie zobowiązuje odwołującej M. B. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 27.282,16 (dwadzieścia siedem tysięcy dwieście osiemdziesiąt dwa i 16/100) złotych.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 7 kwietnia 2014 r. M. B. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 6 marca 2014 r. znak: (...)odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2014 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 3 listopada 2013 r. do 1 listopada 2014 r. oraz zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 27.282,16 zł, wnosząc o jej uchylenie.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że w dniu 1 maja 2013 r. dokonała zgłoszenia jako płatnik składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Następnie będąc w trzecim trymestrze ciąży zachorowała i zgłosiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wypłatę zasiłku chorobowego. W dniu 3 listopada 2013 r. Ubezpieczona urodziła dziecko i od tego momentu wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. W następstwie pierwszego z powyższych wniosków Zakład Ubezpieczeń Społecznych powziął wątpliwość co do podlegania przez Ubezpieczoną ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i wszczął postępowanie, które w następstwie przedłożonych dowodów potwierdzających rzeczywiste prowadzenie działalności gospodarczej zostało umorzone (decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, II Oddział w W. nr (...)). Odwołująca stwierdziła, że chcąc utrzymać ciągłość prowadzonej działalności gospodarczej - w tym przede wszystkim zachować istniejące zlecenie,

którego nie mogła wykonywać samodzielnie z uwagi na stan zdrowia, zleciła umową zawartą w dniu 1 sierpnia 2013 r. czynności, które wcześniej wykonywała samodzielnie - A. O.. Odwołująca wskazała, że w czasie, w którym przebywała na zwolnieniu lekarskim nie wykonywała samodzielnie czynności, które wykonywane były w ramach prowadzonej dotychczas działalności gospodarczej tj. usług w zakresie utrzymania czystości w siedzibie firmy (...) (...) Odwołująca stwierdziła, że podczas zwolnienia chorobowego i po urodzeniu dziecka w dniach 30 sierpnia 2013 r., 30 września 2013 r., 31 października 2013 r., 30 listopada 2013 r. wystawiła faktury (...) za usługi wykonywane przez A. O. w ramach łączącej ich umowy zlecenia. Odwołująca wskazała, że podstawą wydania zaskarżonej decyzji było uznanie przez organ rentowy, że wystawianie faktur jest oznaką wykorzystywania zwolnienia w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem. Następnie organ rentowy ustalił, że skoro prawo do zasiłku nie przysługiwało to odwołująca wykonująca działalność gospodarczą zobowiązana była do płacenia składek z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego nie zrobiła uznając, że prawo do zasiłku jej przysługuje. Z kolei nie wniesienie składek za ubezpieczenie w terminie stanowiło podstawę uznania przez organ rentowy, że odwołująca się nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w chwili urodzenia dziecka i nie przysługuje jej zasiłek macierzyński. Odwołująca wskazała, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, gdyż została ona oparta na błędnej interpretacji art. 17 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 159) dalej „ustawy” poprzez uznanie, iż wystawienie faktur mieści się w dyspozycji wskazanego przepisu i stanowi złamanie zasady niewykonywania działalności zarobkowej lub zakazu wykorzystywania zwolnienia od pracy niezgodnie z celem tego zwolnienia jako przesłanki prawa do zasiłku. Odwołująca podniosła, że dotychczas w ramach działalności gospodarczej dokonywała różnych czynności, w tym również prac, które polegały na utrzymaniu czystości tj. prace fizyczne. Z przyczyn zdrowotnych prac tych wykonywać nie mogła i nie wykonywała samodzielnie. Odwołująca stwierdziła, że choć podpisanie umowy zlecenia, a następnie wystawienie faktur jest czynnością wiążącą się z wykonywaną działalnością gospodarczą, niemniej pragmatycznie patrząc - jest czynnością która zajmuje kilka minut w skali miesiąca i w żaden sposób nie narusza rzeczywistego celu zwolnienia (ochrony zdrowia). Odwołująca wskazała, że takie zapatrywanie wyraził również Sąd Najwyższy podnosząc, że prowadzenie działalności „obejmuje bardzo zróżnicowane postacie aktywności zarobkowej, od fizycznego wykonywania konkretnej pracy do prowadzenia przedsiębiorstwa rozumianego jako zarządzanie nim (podejmowanie decyzji gospodarczych). Nie każda więc aktywność zawodowa powoduje utratę prawa do świadczeń należnych na wypadek niezdolności do pracy. Jeżeli aktywność taka ogranicza się do wykonywania sporadycznych czynności zarządzających, samo podpisanie faktur przygotowanych przez zatrudnionych pracowników, nie przesądza o prowadzeniu działalności gospodarczej w rozumieniu powołanego wyżej przepisu art. 17 ustawy” (por. wyrok SN z 4.4.2012, II UK 186/11). Odwołująca wskazała, że z powołanego przepisu nie wynika, że warunkiem otrzymania zasiłku jest formalne całkowite zawieszenie działalności gospodarczej, co przyznał również Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 18 listopada 2004 r., II UK 49/04. Nie wynika z niego również to, iż wraz z przyznaniem prawa do zasiłku należy wypowiedzieć umowy, które były wykonywane przez przedsiębiorcę, a idąc dalej nie wynika z niego, że odwołująca jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, powinna wypowiedzieć również te umowy, które były rzeczywiście wykonywane przez inne osoby. Podobnie jak pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę, który z uwagi na chorobę nie może wykonywać swoich obowiązków, zobowiązany jest do poczynienia kroków formalnych takich jak przynajmniej dostarczenie zwolnienia lekarskiego do pracodawcy, tak samo osoba prowadząca działalność gospodarczą mając na uwadze ogólnie pojęty interes gospodarczy, powinna podjąć kroki aby uregulować stan łączących ją umów. Odwołująca wskazała, że opisane uchybienia leżące u podstaw decyzji organu rentowego spowodowały również nieprawidłowe zastosowanie art. 66 ustawy, pomimo tego, iż przy uwzględnieniu powyższych okoliczności i właściwej interpretacji przepisu art. 17 ustawy, prawo do zasiłku istniało. Ponadto organ rentowy w sposób nieprawidłowy zastosował art. 84 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nakazując zwrot w jego ocenie „nienależnie pobranych” świadczeń. Zgodnie z art. 84 ust. 2 tej ustawy, świadczenie jest jedynie wówczas nienależne, gdy osoba pobierająca świadczenie została pouczona o braku prawa do ich pobierania, lub były one wypłacane w przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu. Odwołująca stwierdziła, że żadna z powyższych okoliczności nie nastąpiła, albowiem była świadoma, że podczas zwolnienia lekarskiego nie może wykonywać samodzielnie pracy, rzeczywiście jej nie podejmowała i była oraz jest w dalszym ciągu przekonana, iż fakt wystawienia faktur nie stanowił wykorzystania zwolnienia niezgodnie z jego przeznaczeniem. Ustalenia organu rentowego były również podstawą do nieuzasadnionego niezastosowania art. 29 ustawy, ponieważ organ rentowy uznał, że z uwagi na brak prawa do zasiłku chorobowego i nie opłacanie składek

ubezpieceniowych, odwołująca urodziła dziecko w okresie, w którym nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu społecznemu. W ocenie odwołującej organ rentowy w sposób nieuzasadniony zawiesił wypłatę zasiłku, a następnie pozbawił ją zasiłku macierzyńskiego i zażądał zwrotu pobranych świadczeń (odwołanie – k. 1 – 4).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 maja 2014 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej organ rentowy wypłacił odwołującej się zasiłek chorobowy w dniu 3 października 2013 r. za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 18 września 2013 r. w kwocie brutto 4.409,37 zł., w dniu 10 października 2013 r. za okres od 19 września 2013 r. do 16 października 2013 r. w kwocie brutto 5.879,16 zł., w dniu 15 listopada 2013 r. za okres od 17 października 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie brutto 3.569,49 zł. oraz zasiłek macierzyński w dniu 12 grudnia 2013 r. za okres od 3 listopada 2013 r. do 30 listopada 2013 r. w kwocie brutto 5.879,16 zł., w dniu 23 grudnia 2013 r. za okres od 1 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w kwocie brutto 6.509,07 zł. Organ rentowy stwierdził, że w okresie zasiłkowym, w dniach 30 sierpnia 2013 r., 30 września 2013 r., 31 października 2013 r., 30 listopada 2013 r. ubezpieczona wystawiała faktury dla firmy - (...). W związku z faktem, że odwołująca się wykonywała czynności wynikające z prowadzonej działalności, nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie 13.858,02 zł. brutto. Organ rentowy wskazał, że odwołująca miała więc obowiązek opłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. Składki te nie były opłacone w związku z czym organ rentowy stwierdził, że od 29 sierpnia 2013 r. odwołująca się nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Organ rentowy wskazał, że w dniu 3 listopada 2013 r. M. B. urodziła dziecko w okresie kiedy nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. A zatem wypłacony ubezpieczonej zasiłek chorobowy za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie 13.858,02 zł. oraz zasiłek macierzyński za okres od 3 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w kwocie brutto 12.388,23 zł są nienależnie pobranymi świadczeniami, które podlegają zwrotowi i organ rentowy decyzją z dnia 6 marca 2014 r. odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r., macierzyńskiego za okres od 3 listopada 2013 r. do 1 listopada 2014 r. oraz zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 27.282,16 zł. W ocenie organu rentowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Organ rentowy powołał się na art. 17 oraz art. 29 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa i podniósł, że odwołująca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. (...) emerytalne i rentowe oraz chorobowe ustają od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie (art. 14 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy). Organ rentowy stwierdził, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2005 r. - sygn. akt I UK 370/04, „pracą zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego na podstawie art. 17 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolniczą działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim” zatem nawet jeśli praca ubezpieczonego podczas zwolnienia lekarskiego sprowadzałyby się jedynie do czynności biurowych należy uznać to za wykorzystywanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem (odpowiedź na odwołanie – k. 9 – 10)

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Odwołująca się M. B. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą T. od dnia 1 maja 2013 r. Odwołująca się w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. miała stwierdzoną niezdolność do pracy na podstawie kolejnych zaświadczeń lekarskich (...) z dnia 31 lipca 2013 r. seria (...), z dnia 28 sierpnia 2013 r. seria (...), z dnia 18 września

2013 r. seria (...) oraz z dnia 16 października 2013 r. seria (...) (zaświadczenie lekarskie – akta organu rentowego: k. 4 – 7).

Niezdolność do pracy odwołującej była spowodowana zagrożeniem ciąży. Odwołująca miała częste skurcze, przyjmowała leki na podtrzymywanie ciąży, lekarz zabronił jej pracować fizycznie. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji usług objętych prowadzoną działalnością, w dniu 1 sierpnia 2013 r. odwołująca zawarła ze swoją siostrą A. O. umowę zlecenia, której przedmiotem było świadczenie usług w zakresie utrzymania czystości w siedzibie (...) Rzeczypospolitej Polskiej przy ulicy (...) w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 31 października 2013 r. W tym okresie A. O. mieszkała z odwołującą i pomagała jej w codziennych obowiązkach i w opiece nad pierwszym dzieckiem. W czasie trwania umowy zlecenia A. O. wykonywała wszystkie obowiązki związane z utrzymaniem czystości w siedzibie firmy (...) takie jak sprzątanie biura, mycie okien, ścieranie kurzy. W tym okresie nie była zatrudniona na umowę o pracę ani nie świadczyła pracy na rzecz innych podmiotów (umowa zlecenia – k. 6 – 7, zeznania M. B. – k. 61 – 62, zeznania A. O. – k. 49 - 50).

W dniach 30 sierpnia 2013 r., 30 września 2013 r., 31 października 2013 r. oraz 30 listopada 2013 r. odwołująca się wystawiła faktury VAT za wykonane usługi. Z uwagi na to, że działalność gospodarczą ma zarejestrowaną we własnym mieszkaniu, nie musiała opuszczać mieszkania w celu wykonania tego obowiązku. Wystawione firmie (...) faktury doręczała A. O. (Faktury VAT – akta organu rentowego: k. 11 – 15, zeznania M. B. – k. 61 – 62, zeznania A. O. – k. 49 - 50).

W toku postępowania zasiłkowego, z uwagi na krótki okres prowadzenia działalności, przed organem rentowym zostało wszczęte z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 maja 2013 r. W jego trakcie odwołująca przedłożyła w Inspektoracie kopię Podatkowej Księgi P. i Rozchodów, kopie faktur dokumentujących poniesione koszty, kopie wystawionych rachunków za wykonane usługi, kopie umów z kontrahentami oraz wskazała osoby mogące potwierdzić faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej. W dniu 20 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał decyzję nr (...), którą umorzył postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 1 maja 2013 r. (decyzja – k. 5).

Stosownie do ustaleń dokonanych w toku postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wydał w dniu 6 marca 2014 r. decyzję znak: (...), którą odmówił odwołującej się prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. oraz prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 3 listopada 2013 r. do 1 listopada 2014 r., jak również zobowiązać odwołującą do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 27 282,16 zł, na którą składa się należność główna w kwocie 26.246,25 zł z funduszu chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. oraz odsetki w kwocie 1.035,91 zł z funduszu chorobowego. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z dokumentacji wynika, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wypłacił odwołującej zasiłek chorobowy w dniu 3 października 2013 r. za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 18 września 2013 r. w kwocie brutto 4.409,37 zł., w dniu 10 października 2013 r. za okres od 19 września 2013 r. do 16 października 2013 r. w kwocie brutto 5.879,16 zł., w dniu 15 listopada 2013 r. za okres od 17 października 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie brutto 3.569,49 zł. oraz zasiłek macierzyński w dniu 12 grudnia 2013 r. za okres od 3 listopada 2013 r. do 30 listopada 2013 r. w kwocie brutto 5.879,16 zł., w dniu 23 grudnia 2013 r. za okres od 1 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w kwocie brutto 6.509,07 zł. Organ rentowy stwierdził, że w okresie zasiłkowym, w dniach 30 sierpnia 2013 r., 30 września 2013 r., 31 października 2013 r., 30 listopada 2013 r. ubezpieczona wystawiała faktury dla firmy (...). W związku z faktem, że odwołująca się wykonywała czynności wynikające z prowadzonej działalności, nie ma prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie 13.858,02 zł. brutto. Organ rentowy wskazał, że odwołująca miała więc obowiązek opłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. Składki te nie były opłacone w związku z czym organ rentowy stwierdził, że od 29 sierpnia 2013 r. odwołująca się nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Organ rentowy wskazał, że w dniu 3 listopada 2013 r. M. B. urodziła dziecko w okresie kiedy nie podlegała ubezpieczeniu

chorobowemu. A zatem wypłacony ubezpieczonej zasiłek chorobowy za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. w kwocie 13.858,02 zł. oraz zasiłek macierzyński za okres od 3 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. w kwocie brutto 12.388,23 zł. są nienależnie pobranymi świadczeniami, które podlegają zwrotowi i organ rentowy decyzją z dnia 6 marca 2014 r. odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego za okres od 29 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r., macierzyńskiego za okres od 3 listopada 2013 r. do 1 listopada 2014 r. oraz zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 27.282,16 zł (decyzja – akta organu rentowego – k. 9 – 10).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie wyżej wskazanych dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych i aktach rentowych w zakresie opisanym powyżej z przywołaniem odpowiednich kart akt sprawy i na podstawie zeznań świadka A. O. – k. 49 - 50 oraz odwołującej się M. B. – k. 61 – 62.

Autentyczność i treść dokumentów stanowiących podstawę ustalenia stanu faktycznego, nie była kwestionowana przez żadną ze stron, toteż Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy.

Sąd dał wiarę zeznaniom A. O. oraz odwołującej się, gdyż były one logiczne, spójne, a ich treść nie pozostawała ze sobą we wzajemnej sprzeczności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jako uzasadnione zasługiwało na uwzględnienie.

Kwestię uprawnień do zasiłku chorobowego reguluje ustawa z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., nr 77, poz. 512 ze zm.; dalej zwana: ustawą zasiłkową).

Zgodnie z art. 1. ust. 1 ww. ustawy świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 i nr 218, poz. 1690), zwanym dalej "ubezpieczonymi".

Organ rentowy nie w kwestionował zasadności wystawienia zaświadczeń (...). Kwestią sporną oraz wymagającą rozstrzygnięcia Sądu było ustalenie czy czynności wykonywane przez odwołującą w okresie stwierdzonej niezdolności mogą zostać uznane za wykorzystywanie zwolnienia niezgodnie z jego przeznaczeniem.

Stosownie do art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Z przepisu tego wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: 1) wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy; 2) wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich.

Odwołująca w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 2 listopada 2013 r. była niezdolna do pracy, co zostało potwierdzone stosownymi zaświadczeniami lekarskimi.

W kwestii wykładni pojęcia "wykonywanie pracy zarobkowej", mającej zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia, czy wskazane w decyzji organu rentowego i potwierdzone w ustaleniach faktycznych czynności odwołującej stanowiły taką pracę, należy wskazać, że orzecznictwo Sądu Najwyższego przyjmuje wąską wykładnię tej przesłanki utraty prawa do zasiłku chorobowego, uznając zasadniczo, że wszelka aktywność zarobkowa w okresie pobierania zasiłku powoduje taki skutek. Sąd Najwyższy uznaje jednak, że od tej zasady mogą istnieć odstępstwa uzasadnione zwłaszcza sporadycznym i formalnym charakterem czynności ubezpieczonego lub ich niezbędnością dla kontynuacji działalności gospodarczej, jak niektóre czynności związane z zatrudnianiem pracowników, opłacanie czynszu itp. Możliwość uznania, że nie dochodzi do utraty prawa do zasiłku chorobowego, w przypadku aktywności zmierzającej do osiągnięcia zarobku w czasie pobierania tego zasiłku, występuje jednak tylko wówczas, gdy ma ona charakter

incydentalny i wymuszony okolicznościami (por. wyrok SN z 15.6.2007, II UK 223/06). Stanowisko dopuszczające tego rodzaju wyjątki jest już wyraźnie ukształtowane w orzecznictwie (wyroki SN z: 9.10.2006, II UK 44/06; 15.6.2007, II UK 223/06; 11.12.2007, I UK 145/07; 6.2.2008, II UK 10/07; 5.6.2008, III UK 11/08; 3.10.2008, II UK 26/08; 6.5.2009, II UK 359/08). Z ustalonych przez Sąd okoliczności wynika, że od momentu stwierdzenia u odwołującej niezdolności do pracy osobą faktycznie wykonującą usługi w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej była jej siostra A. O., z którą na tą okoliczność została zawarta umowa zlecenia.

Twierdzenia organu rentowego, na podstawie których odmówił odwołującej prawa do zasiłku chorobowego oraz macierzyńskiego, jak również zobowiązań do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń opierały się jedynie na ustaleniu, że odwołująca wystawiała w spornym okresie Faktury VAT. Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że usługi objęte tymi fakturami były rzeczywiście świadczone przez siostrę odwołującą się. Z akt sprawy i akt rentowych nie wynika, żeby poza powyższym były dokonywane inne czynności przez odwołującą się. Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że samo wznowienie miało charakter incydentalny i wymuszony okolicznościami. Ponadto, należy wskazać, że w orzecznictwie odróżnia się "pracę zarobkową" wykonywaną jednoosobowo w ramach działalności gospodarczej, od formalnoprawnych czynności do jakich jest zobowiązany ubezpieczony jako przedsiębiorca (por. m.in. wyrok SN z 4.4.2012, II UK 186/11). W ocenie Sądu samo wystawianie faktur nie jest równoznaczne z faktycznym prowadzeniem działalności i nie może jednoznacznie przesądzać o tym, że odwołująca się wykonywała czynności niezgodne z przeznaczeniem zaświadczenia lekarskiego. Istotne są bowiem faktycznie wykonywane czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Uznając odwołanie za zasadne Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji jak w sentencji wyroku.